

Avslag på ansökan av bostadsanpassningsbidrag

Bakgrund

Lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag har till syfte att ge personer med funktionsnedsättning möjlighet att leva självständigt i eget boende genom att tillhandahålla bidrag för anpassning av bostaden. Ansökan om bostadsanpassningsbidrag görs hos och prövas av den kommun i vilken den aktuella bostaden är belägen. Målet med regleringen är att ge människor med funktionshinder en möjlighet att fortsätta bo i sina hem trots funktionshindren. Det är en vinst för både den enskilde människan och samhället i stort då äldreomsorg och liknande kostar samhället betydligt mer än då den enskilde kan kvarstanna i hemmet.

I beslut den 8 september 2020 har Upplands Väsby kommun bl.a. avslagit ansökan om bidrag för borttagande av badkar och installation av duschkabin. Den ansökande har enligt intyg kraftigt nedsatt balans till följd av en stroke och således svårigheter att förflytta sig i och ur badkaret. Man har därför ansökt om bidrag för att få badkaret utbytt mot duschkabin.

I sitt beslut har kommunen dock avslagit ansökan och anför bl.a. att:

"Kommunen finner att installation av duschkabin inte kan anses vara en nödvändig åtgärd med hänsyn till funktionsnedsättningen varför bidrag ej beviljas. Anledningen till varför duschkabin föreslagits av entreprenör är att ytskiktet och rör genomföringar ej tål väta, därmed bör detta underhållas av fastighetsägaren. Det faktum att tätskiktet är nedsatt och att duschkabin behövs p.g.a.

detta kan därmed ej ges stöd för ges stöd för att avhjälpas med Bostadsanpassningsbidrag.

Enligt 5 § Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag lämnas bidrag endast om åtgärderna är nödvändiga för att bostaden ska vara ändamålsenlig för sökanden. Kommunen bedömer att den utredning (intyg) som åberopats för styrkande av att sökta åtgärder är nödvändiga inte är tillräckligt varför bidrag ej beviljas. Det finns ingen koppling mellan funktionshindret och den sökta åtgärden (duschkabin). Öppen duschplats är den bästa lösningen för tillgänglighet och om det finns behov av att hjälpa någon vid duschsituationen.”

Kommunen tycks inte här motsätta sig att badkar byts ut mot dusch utan snarare verkar man haft invändningar mot att just en duschkabin var nödvändigt istället för vad man kallar ”öppen duschplats”. Som jag förstår beslutet avslår kommunen ansökan då man anser att det ”nedsatta” ytskiktet utgör eftersatt underhåll och att det är på grund av detta nedsatta underhåll som en duschkabin är nödvändig.

Rättsregler

Enligt 8 § 1 st. 2 pt. lagen om bostadsanpassningsbidrag ska bidrag inte lämnas om de sökta åtgärderna behöver utföras p.g.a. eftersatt underhåll. Det är självklart inte rimligt att anpassningsbidraget används för att åtgärda sådana saker som fastighetsägaren ska ansvara för.

Byte av badkar mot duschkabin är dock inte något som behöver utföras **p.g.a.** eftersatt underhåll. Det finns ingen erinran i beslutet om att badrummet i dagsläget är olämpligt eller behöver renoveras förutsatt att badkaret står kvar. Problemet uppstår endast då man byter ut badkar mot dusch då utrymmet är olämpligt för en öppen dusch och därmed kräver en duschkabin.

Byte av badkar mot dusch är just en sådan åtgärd som lagstiftaren haft i åtanke när lagen skrivits och nämns på flera ställen i förarbetet.

*I likhet med vad som gällde enligt den äldre lagen ska bidragsberättigande kunna vara tillbyggnader, breddning av passager, rivning och flyttning av väggar, installering av hiss, dörrautomatik eller höj- och sänkbar inredning, **byte av badkar mot dusch**, höjning av altan i nivå med bostadens ingång, montering av stödhantag, automatiska dörröppnare eller borttagande av trösklar.¹*

I fråga om eftersatt underhåll anges i förarbetet att

Av punkten 2 följer att bostadsanpassningsbidrag ska nekas i de fall den sökta åtgärden innebär att ett eftersatt underhåll åtgärdas. Hela och fungerande funktioner, även om de är omoderna och avviker från hur moderna bostäder utrustas, ska inte medföra att sökanden går miste om bostadsanpassningsbidrag.²

Det finns i beslutet dock ingen indikation på att badrummet idag är annat än helt och fungerande även om det kanske är omodernt i förhållande till hur nyare badrum byggs med tanke på ytskikt och dylikt. Att byggstandarden förändras över tid är naturligt och har inget med eftersatt underhåll att göra.

Att det badrum som finns inte nödvändigtvis lämpar sig till den enklaste lösningen kommunen skulle önska är inte anledning för att avslå ansökan om bostadsanpassningsbidrag. Lagstiftningen är förhållandevis långtgående i vilka åtgärder som ska kunna sökas bidrag för. Bl.a. står i förarbetet att

”Inte heller ska bidrag för att inreda en duschplats på entréplanet nekas bara för att den duschplats eller det badkar som finns är i källaren. Istället får bedömas hur hygienfunktionen i källaren är inredd”³

Kommunen tycks i detta fall haft en helt felaktig bild av lagstiftningen kring bostadsanpassningsbidrag och letat efter alla anledningar de kan finna för att avslå ansökan. Bostadsanpassningslagen är enligt förarbetet ett uttryck för

1 Prop. 2017/18:80 s. 69

2 Prop. 2017/18:80 s. 72

3 Prop. 2017/18:80 s. 73

samhällets mål att människor med funktionsnedsättning ska kunna leva som alla andra i sin egen bostad.⁴ De begränsningar som anges i lagens 8 § ämnar se till att bidraget inte används för att betala för åtgärder som egentligen är någon annans ansvar bl.a. underhåll på en fastighet eller att tillföra en fastighet grundläggande funktioner som saknats innan. I detta fall finns ett fullt fungerande badrum med badkar. Den åtgärd som bidrag sökts för behöver inte göras p.g.a. att underhåll inte skett utan för att badkar är olämpligt med hänsyn till den sökandes funktionshinder. Det finns här inte stöd i lagstiftningen för kommunen att avslå ansökan på de ovan nämnda grunderna. Tvärtom är förarbetena tydliga på den punkten att just byte av badkar mot dusch är en sådan åtgärd där bidrag ska utgå.

Avslutande analys

Ärendet är okomplicerat. Hänvisningen till bristande underhåll saknar helt relevans. Syftet med regleringen är tydligt och förändringarna i bostadsanpassningslagen har som underliggande mål att fler ska ha möjlighet att bo kvar "hemma" och ge en möjlighet till anpassning av bostaden till eventuella funktionshinder. I detta fall, ett badkar ska utbytas mot en duschkabin, är det tydligt att förarbetena visar att det är ett typexempel då bidrag till bostadsanpassning ska beviljas.

Olle Lundin

Professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet

4 Prop. 2017/18:80 s. 11